

ปีนี้ 2017 ดิจิทัลโลล่าคุณ...

เดอะฟาสต์แอนด์เดอะฟิว

เรียส

(The Fast and

The Furious) เร็วและระห่ำ

อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์ feat.

พ.อ.ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ

ปีนี้ 2017 **ดิจิทัลโลล่าคุณ...**

เดอะฟาสต์แอนด์เดอะฟิวเรียส (The Fast and The Furious) เร็วและระห่ำ
อาจารย์กฤษฎ์ อุทัยรัตน์ feat. พ.อ.ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ

ผมเชื่อพอๆ กันกับ พ.อ.ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ รองประธาน กสทช. และประธานกรรมการกิจการโทรคมนาคม กับบทความวิเคราะห์ว่าปี 2560 นี้ เป็นปีแห่งยุคดิจิทัลรูปแบบใหม่ ผู้คนทั่วโลกจะกลายเป็นนักข่าวพลเมืองแพร่ภาพสดผ่านสตรีมมิ่งทางโซเชียล มีเดียมากขึ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ส่งผลกระทบต่อสื่อสิ่งพิมพ์ นักข่าว และเป็นการล่มสลายของธุรกิจรูปแบบดั้งเดิม และมันก็จริงตามลำดับ อย่าเชื่อแต่อย่างกระพริบตา เพราะพอลืมตาขึ้นมาเหมือนคุณอยู่อีกโลกหนึ่งไปแล้ว และคุณจะตามไม่ทัน ถ้าคุณคิดถึงอนาคต แต่หากตรงกันข้าม ก็ช่างคุณเถอะ

พ.อ.ดร."เศรษฐพงศ์" บอกไว้น่าสนใจครับ ประโยคที่มีผม feat. จะเป็นความเห็นและทรรศนะเพิ่มเติมนะครับ ดร."เศรษฐพงศ์" ท่านว่า เราจะได้เห็นการแพร่ภาพสดผ่านสตรีมมิ่งซึ่งมันจริงอยู่แล้ว ตอนนี้มันเป็นแบบนี้แล้ว ก็ด้วยการนำเสนอข่าวสารจากประชาชนมากขึ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนจากผู้คนทั่วโลก และคาดว่าประเทศไทยจะเป็นประเทศที่มีการถ่ายทอดสดบน social media ติดอันดับต้นๆ ของโลกผู้ใช้งาน Facebook จะใช้บริการ Facebook Live และ Facebook video (บริการใหม่คล้าย TV) เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล มันเป็นเรื่องใหม่ สด และคนอยากลอง อยากเข้าถึง มันเร็วมันแรง และผู้ใช้งานจะใช้กันอย่างระห่ำ (แปลว่า ที่ทำอะไรอย่างหุนหันพลันแล่นไปตามอารมณ์) จะฉวยโอกาสนั้นนำไปใช้ได้ทั้งทางบวกและลบ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์จนถึงรู้ไม่เท่าทันก็จะเกิดขึ้น

ส่วน Youtube ที่ประกาศจะเข้าแทนที่ TV ด้วยโครงการ Unplugged จะเริ่มมีบทบาทมากขึ้น ดังนั้น Facebook และ Youtube จะมีบทบาทอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมโทรทัศน์และบันเทิงภายในช่วง 1 ปี จากวันนี้ปรากฏการณ์การแตกกระจายตัวของสื่อดิจิทัลจะเป็นไปด้วยอัตราเร่ง โดยเฉพาะ social media และพฤติกรรมผู้บริโภคจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่บน **mobile internet platform** มากที่สุด จนเป็นสาเหตุในการพลิกผัน (Disruption) ในอุตสาหกรรมโฆษณาและสื่อ ซึ่งจะเกิดปรากฏการณ์ที่องค์กรขนาดกลางและขนาดเล็กเริ่มทำสื่อโฆษณา

เองบน mobile social platform (ผมก็คิดแบบเดียวกันมาเมื่อ 2 ปีที่แล้วนะ มันประหยัด ตรงเป้าหมาย อยากคิด อยากทำ อยากทำอะไรยังไงก็ได้ ไร้รูปแบบ แต่ก็ต้องอยู่ในกรอบกฎหมายอะนะ) จนทำให้เม็ดเงินในอุตสาหกรรมโฆษณาและสื่อลดลงอย่างมาก จะเกิดปรากฏการณ์ "Citizen journalism" อย่างเต็มรูปแบบ โดยประชาชนจะเป็นผู้ผลิตสื่อเอง และทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนเอง ซึ่งจะเกิดนักข่าวพลเมือง (citizen journalist) ทุกหนทุกแห่ง โดยพวกเขาจะทำการส่งภาพและ VDO รวมไปถึงแพร่ภาพสดในเหตุการณ์จริง และรายงานข่าวด่วน "breaking news" สู่อ social media ด้วยตัวเอง

ปรากฏการณ์ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อวิชาชีพสื่อมวลชนและสถาบันสื่อมวลชนต่างๆ ตอนนี้น้ผมและคุณเห็นด้วยตากันแล้วว่ามันจริง ปรากฏการณ์นี้มันจะทำให้สื่อมวลชนต้องทำงานหนักขึ้น และต้องปรับตัวทำให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนี้ ซึ่งความสนใจของผู้บริโภคสื่อจะถอยห่างออกจากสื่อโทรทัศน์แบบดั้งเดิมมากขึ้นเรื่อยๆ สื่อสิ่งพิมพ์กระดาษจะมีอัตราการพิมพ์ที่ลดลงมากที่สุดในประวัติศาสตร์ เพราะเม็ดเงินในการโฆษณาแตกตัวไปสู่สื่อดิจิทัลมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และจะมีธุรกิจหนังสือที่เป็น mass ในหลายประเภทปิดตัวเป็นจำนวนมาก ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์ที่มี content เฉพาะกลุ่มอาจอยู่รอดต่อไปอีกระยะหนึ่ง โดยผู้ผลิตสื่อสิ่งพิมพ์กระดาษจะเข้าใจว่า การนำ content ที่มีอยู่ขึ้นไปบน digital platform แล้ว คือการแก้ปัญหาจบแล้วนั้น เป็นเรื่องที่เขาใจขาดเคลื่อน เพราะถึงแม้จะทำเป็น digital แล้ว ก็จะมีน้อยรายที่จะอยู่รอดได้ท่ามกลางผู้บริโภคที่มีความสนใจแตกกระจายย้ายไปบริโภคสื่อ social media ในรูปแบบ Real-time Video ที่เกิดใหม่หมดแล้ว

ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกรายจะปรับรูปแบบธุรกิจใหม่ (New business model) เพื่อเปิดการให้บริการใหม่ๆ ด้วยการทำ joint venture กับ start up ใหม่ๆ เช่น Fintech โดยจะมีความพยายามในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี Blockchain เพื่อการให้บริการในการทำธุรกรรมโดยเฉพาะด้านการเงินในรูปแบบต่างๆ บนอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ การค้าในรูปแบบ m-commerce จะมีบทบาทมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และจะเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนรูปแบบธุรกิจในหลายอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีผลกระทบในอุตสาหกรรมสื่อ, การเงินการธนาคาร, การประกันภัยและค้าปลีก ก่อนอุตสาหกรรมอื่นๆ คาดว่าประเทศไทยจะมีการใช้ data (ส่วนใหญ่เป็น VDO) เพิ่มสูงขึ้นกว่า 100% (แม้สภาพตอนนี้เราใช้ภาพถ่าย ภาพนิ่งเยอะ อาจเป็นเพราะความรู้ความชำนาญต้องใช้เวลารับรองภาพเคลื่อนไหว VDO จะเพิ่มและเป็นที่ยอมรับในวงกว้างทีเดียว) จึงทำให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่จะต้องพัฒนาคุณภาพด้วยการลงทุน upgrade ชีตความสามารถของโครงข่ายให้สามารถรองรับการใช้งานที่สูงขึ้นอีกเท่าตัวในขณะที่ยังไม่มีการจัดสรรคลื่นความถี่เพิ่มเติม จึงต้องใช้เทคโนโลยี small cell หรือ cell site ขนาดเล็ก รวมทั้งเพิ่มการครอบคลุมของ Wi Fi ในพื้นที่ตัวเมือง

มีการเริ่มสร้าง Business model ที่เต็มรูปแบบในธุรกิจ Internet of Things (IoT) จากผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมและผู้เริ่มต้นกิจการดิจิทัลรูปแบบใหม่ ในการให้บริการในภาคโลจิสติกส์, การให้บริการรักษาความปลอดภัย และในหลายธุรกิจที่มีเครื่องมือ sensor ในการตรวจวัด, ตรวจจับสัญญาณ และควบคุมระบบต่างๆ มีการสร้างธุรกิจใหม่ในแนว start up ที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Data analytics) เพื่อเป็นธุรกิจที่ปรึกษา ด้านต่างๆ เช่น การตลาดดิจิทัล ที่ต้องใช้ข้อมูลในการพยากรณ์เพื่อการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารงานด้านต่างๆ

โดยจะเริ่มนิยมใช้ในกลุ่มผู้บริหารในภาคธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ในช่วงแรก และจะค่อยๆ ใช้ในทุกภาคส่วนในอนาคตมีการสร้างธุรกิจที่มีรูปแบบใหม่คล้าย Uber Grab แต่ให้บริการในด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการพนักงานทำความสะอาด แม่บ้าน การดูแลผู้สูงอายุ การดูแลผู้พิการ นักดนตรี อาจารย์สอนพิเศษ และอื่นๆ อีกมากมาย **จนทำให้เกิดธุรกิจที่แปลกใหม่ที่อยู่ในรูปแบบอิสระ โดยไม่มีที่ทำงานแต่อยู่ที่บ้าน เพื่อรอเรียกคิวในการรับงานผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ 3G และ 4G ด้วยการบอกตำแหน่งของพนักงานอิสระผ่านแอปพลิเคชัน** โดยผู้รับบริการจะเรียกบริการโดยเลือกจากคุณสมบัติและตำแหน่งที่อยู่ของพนักงานอิสระเหล่านั้น ด้วยตนเอง แน่นนอนครับ **แอปพลิเคชัน** ผมว่าสำคัญ ค้นหา รูปแบบ คิดวิธีการที่เหมาะสม ลูกค้าผู้ใช้งานเข้าถึงง่าย เป็นมิตร ไม่ยาก มันจะไหลลื่นไปเองของมันได้แน่นอน ช่องทางในยุคดิจิทัลมันมหาศาลครับ และหลากหลาย ไร้รูปแบบ ฟรีสไตล์ ตามไลฟ์สไตล์คุณเลย จัดไปครับ

ภาครัฐและภาคเอกชนจะพบกับภัยคุกคามด้านไซเบอร์อย่างมาก และจะเป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพราะความแตกต่างทางความคิดของผู้ออกกฎหมาย และผู้ปฏิบัติตามกฎหมาย จะเป็นกลุ่มคนที่เกิดคนละยุคสมัย (ยุคก่อนอินเทอร์เน็ตและยุคหลังอินเทอร์เน็ต) ซึ่งจะมีความแตกต่างทั้งพฤติกรรมและความคิดอย่างสุดขั้ว (ผมเรียกขั้วบวกกับขั้วลบ) ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต่อสู้กันบนโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงที่มีทั้งโลกกายภาพและโลกเสมือนไปอีกระยะเวลานานพอสมควร เพราะต่างคิดและเข้าใจว่าของตัวเองดีกว่า การปรับความคิดต้องใช้เวลาเหมือนตอนเชื่อว่าโลกแบนนั่นแหละครับ

องค์กรกำกับดูแล (regulators) ทุกองค์กรจะต้องประสบกับปัญหารูปแบบใหม่ ที่ไม่สามารถกำกับดูแลธุรกิจภายใต้การกำกับดูแลได้แบบเดิมอีกต่อไป โดยองค์กรกำกับดูแลทุกองค์กร มีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวและปรับปรุงพัฒนากฎ ระเบียบ ประกาศและกฎหมาย เพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจรูปแบบใหม่ที่ใช้ mobile digital platform เป็นตัวขับเคลื่อนธุรกิจเกือบทั้งหมด การผลิตทรัพยากรมนุษย์ของประเทศต่างๆ (รวมทั้งประเทศไทย) จะเริ่มมีปัญหาดังแต่บัดนี้เป็นต้นไป เนื่องจากผลผลิตที่ได้อาจจะไล่ตามคุณสมบัติของตำแหน่งงานในอนาคตไม่ทัน จนอาจจะต้องมีการปรับรูปแบบของระบบการศึกษาให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงด้วยอัตราเร่งของโลก จึงเกิดคำถามว่า "เรากำลังผลิตคนของเราเพื่อทำงานในวันนี้ หรือเพื่อไปทำงานในอนาคต 4-5 ปีข้างหน้ากันแน่?"

"ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล การทำงานหนักไม่ได้เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ แต่การทำงานด้วยวิสัยทัศน์ (Vision) ที่เฉียบแหลม โดยใช้ความรู้และปัญญา และยอมรับการทำงานโดยไม่ขึ้นกับสถานที่และเวลา จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของทุกองค์กรและของประเทศ" แน่นอนทีเดียว **วิสัยทัศน์ (Vision)** มันไม่่ง่าย มันคือ Individual บอกและอธิบายได้ แต่พอจะทำให้มี **วิสัยทัศน์ (Vision)** มันยากนะ ปีนี้จะเป็นปีที่เกิดโอกาสใหม่ของธุรกิจดิจิทัลรูปแบบใหม่ และจะเป็นโอกาสสำหรับคนรุ่นใหม่ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ และมีความคล่องแคล่วในการใช้เครื่องมือดิจิทัล แต่อย่างไรก็ตาม คนรุ่นใหม่ๆ ยังมีความบ้ำระห่ำแตกอยู่เยอะ ถ้าได้กล้าเสีย กล้าเสี่ยง เรียนรู้ถูกผิด มันอาจเป็นการเรียนรู้แบบ **เดอะฟาสต์แอนด์เดอะฟิวเรียม (The Fast and The Furious)** เมื่อมาผสมผสานกลมกลืนกับคนรุ่นเก่า หรือกลางเก่ากลางใหม่ที่หัวคิด Vision ทันสมัย มองขั้วบวกกลบออก การฟาสต์หรือเร็วจะแข่งหน้าผู้ที่คิดช้ากว่าให้เป็นแค่ผู้ตามได้เสียทีเดียว ยังไงเสียคนรุ่นใหม่ที่อยู่ตาดูสูงและลำพองใจในความเก่งใช้เครื่องมือดิจิทัล หากใช้เร็วใช้แรงแบบ

ระห่ำก็ไม่รู้ว่าดิจิทัลจะไล่ล่าคุณกลับหรือป่าว อย่าให้ต้องเปลี่ยนชื่อหนัง **เดอะฟาสต์แอนด์เดอะฟิวเรียด (The Fast and The Furious)** ตั้งแต่ภาค 1-7 มาเป็นชื่อ **The Fate of the Furious** ในภาค 8 ละกัน มันคือชะตากรรมของยุคดิจิทัล คือความท้าทายในหลากหลายมิติ หลายมิติ ควบคู่กับการล่มสลายของธุรกิจรูปแบบดั้งเดิมที่มีพนักงานจำนวนมาก ที่ใช้ผู้บริหารที่มีความคิดแบบอนาล็อกและใช้เครื่องมือในการทำธุรกิจในรูปแบบอนาล็อกด้วยต้นทุนที่สูงมาก ไปจนถึงภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่ผู้นำและผู้บริหารต้องแก้ปัญหากันจนฝุ่นตลบ และต้องยอมรับในการปรับตัวอย่างมาก ผมเห็นด้วยกับ ดร.มาร์ช มากนะครับ เพราะส่วนหนึ่งผมก็เชื่อและอ่านหนังสือ คลื่นลูกที่สาม (THE THIRD WAVE) ของอัลวิน ทอฟเลอร์ เหมือนกับ ดร.มาร์ช มาก่อน และเคยเขียนเรื่องนี้ในถกคุณภาพ เมื่อปี พ.ศ.2543 ขณะนี้ผ่านมา 17 ปีแล้ว และมันก็เกิดขึ้นจริงๆ.

Credit **พ.อ.ดร.เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ**